

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Hegyedévre	120 K
Egy hónap	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARRA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Obštyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám: 28.

MEGJELENIK MINDENNAF, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Véleli Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 197. szám.

Szerda, 1920 szeptember 8.

Szomorú

vallomást tett a vármegye tanfelügyelője a közigazgatási bizottság mai ülésén az iskoláztatás ugyancsak erősen összegyülemlett bajairól. Kiáltó, intőszóként hangzik a tanügyi hatóság fejének hivatalos beszámolója. Az iskolaköteleseknek legalább is ötven százaléka nem jár iskolába. Vagyis röviden: az analfabétaság, a műveletlenség hovatovább intézményesen egyre több és egyre sűrűbb rendet vág a kultúra amugy is gyöngé és szorgos ápolásra, állandó öntözésre, folytonos gyomlálásra szoruló vetésében.

Panaszkodik a tanfelügyelő, hogy a szülők nagyrésze elviselhetetlen tehernek tekint az iskolakényszert s hogy a helyi hatóságok, a községi előljáróság nem ellenőrzik kellő eréllyel az iskolaköteleseket. Régi baj az, a multban is ugyancsak küzdeni kellett az állami felügyeletnek ellene. A hatéves háboru a közállapotokat annyira szétzilálta, hogy szinte észrevétlenül és minden komoly akadály nélkül terjedt a kulturátlanság e nyavalyája mindenütt.

Kimondhatatlanul veszedelmes lejtő az, melynek az analfabétaság elterjedése a kezdő állomása. Az amugy is beteg társadalom százféle sebének csak a kultúra minél általánosabbá tételével kezdhetjük el gyógyítani. Itt, ennél a kérdésnél indul ki mindaz a sok halaszthatatlan teendő, amely a minden téren, de különösen a szellemi és erkölcsi életünkben a veszedelmes visszailles ellenszerei közé tartozik. Megbocsát-hatatlan könnyelműség volna és bűnös mulasztás, helyrehozhatatlan gyengeség, ha nem keresné és nem találná meg az államhatalom ennek nagyraövekedett, ugyancsak elhatalmasodott kórának a gyökeres kiirtását.

A törvény módot nyújt arra, hogy a gyermekek s ekként az állam és a társadalom ellen botorul vétkező szülőket, manapság az ingyenes népoktatás idején kellő eréllyel reákenyszerítsék az iskola jogainak üszteletben tartására. A nemtörődöm községi előljárókkal szemben a törvény és az állam teljes szigorúságát, megtorló erejét kell alkalmazni.

A baj általános és ez annál rosszabb. Az emberiség olyan ma, mintegy megvadult megijedt mén, melyet a saját sötét árnyéka halálos szakadékok felé üz. Bizony, legény legyen a talpán, aki a megfékezésére vállalkozik . . .

KÜSZÖBÖN AZ OROSZ-LENGYEL BÉKE

Varsó. Sapiaha lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy az orosz-lengyel béke valószínűleg rövidesen létrejön. Oroszország eléllt a 15 békepontjától és már a Curson-féle határvonalat sem tartják aktuálisnak a békekötő felek, mert Oroszország kijelentette, hogy Lengyelország a Curson-vonalnál jobb határkiigazítást fog nyújtani.

Varsó. A lengyel békedelegáció szerdán utazott el Rigába. A tárgyalásokra a következő instrukciókat kapta: A Bug—Bruthonvonalat újra meg kell állapítani. Lengyelország léssz hadikárpótlást fizetni, ha Oroszország is vállalja Lengyelország háborus kárait.

A Grajevo—Bielistoki vonalat átmenetileg boesájtja a német-orosz kereskedelem rendelkezésére azzal a megszorítással, hogy hadianyagot nem szabad rajta szállítani.

BELÜGYI HIREK.

A parlament ülése.

Beograd. A parlament pénzügyi bizottsága ma terjesztette elő az 1920-ik évi költségvetési javaslatot.

Továbbá javaslatot nyújtottak be a kenyérmagvak kiviteléről. A javaslat egyuttal a szabadkereskedelem megindításával is behatóan foglalkozik.

Beograd. A kommunista-párt a beogradi új községtanács megbízatása elleni panaszát közvetlenül az államtanácshoz nyújtotta be. Mint beavatott forrásból közlik, könnyen meglehet, hogy az államtanács nem veszi tárgyalás alá a kommunista-párt panaszát, mert a felebbezést szabálytalanul közvetett uton és elkésve adták be.

Beograd. Damjanovics ezredes udvari szertartási igazgató és Rahesics őrnagy tegnap Szerajevóba utaztak, hogy a trónörökös fogadtatásának előkészítését irányítsák.

Beograd. A parlament alelnöke a képviselőházi házszabályok 156. §-a alapján bírsággal sújtotta mindazokat a képviselőket, akik távolmaradtak az elnökválasztó üléstől. A megbírságotak között 560 dinárral bírságotak meg dr. Kramert, dr. Korosecet, dr. Jankovics Velizárt, dr. Velykovicot, dr. Marinkovicot, dr. Kovacevicot, dr. Thimothievics Kosztát, Pavlovics Milorádot, Ribara Sztojánót, dr. Arnautovicot és még sok másokat. A 480 dinárral megbírságotak között pedig dr. Krizmann és Sztojanovics nevei szerepel-

nek. A képviselők megbírságotak valósgos szenzációját képezi a politikának, mitután sok miniszter neve is szerepel a megbírságotak között.

NÉMETORSZÁG ELISMERI A SZOVJETKORMÁNYT.

Berlin. Simons a német kormány nevében kijelentette, hogy Németország sohasem gondolt arra, hogy az orosz bolszevizmust a revans eszme számára kihasználja. Mégis a moszkvai kormányt Németország mint tényleges orosz kormányt elismeri.

HIREK EGY SZLÁVELLENES BLOKKRÓL.

Páris. A „Matin“ erélyesen céfolja a szocialista „Daily Herald“ azon állítását, hogy Franciaország titkos szerződést kötött Magyarországgal egy antiszláv blokk alapítása érdekében s hogy a blokkban Magyarországon, Románián és Ausztrián kívül Bajorország is részt venne.

A FRANCIA-MAGYAR MEGEGYEZÉS.

Páris. A magyar-francia megegyezés ténye áll ma a politikai élet előterében. A különböző kombinációk megszüntetésére kijelentették, hogy a megegyezés homlokterében csupán egy pénzügyi akció áll, a melynek ellenében Franciaország a magyar vasuti és hajózási forgalmat ellenőrzés alá veszi.

Franciaország Oláhországot és Magyarországot közelebb akarja hozni egymáshoz, esetleg olyan módon, hogy a két állam szövetsége francia protektorátus alatt jön létre. Ez a szövetség azonban egyáltalán nem sérti a szomszédos államok, így Jugoszlávia érdekeit.

Ha Oláhország és Magyarország között létrejön ez a szerződés, úgy direkt tárgyalások indulnak meg Itáliával egy új szövetség létesítésén.

GRÓF TELEKI LEMONDÁSÁNAK OKA.

Pécs. A magyar hivatalos jelentéssel szemben, amely gróf Teleki miniszterelnök betegségét adja lemondásának okául, meg kell állapítani, hogy gróf Telekit, Horthy lemondatta azzal az indokolással, hogy Teleki nem bírja már a parlament többségét.

A KIS ENTENTE KÉRDÉSE A PRÁGAI PARLAMENTBEN.

Prága. Benes mai külügyi expozéját az ugynevezett kis entente létesítéséről a parlamenti pártok szónokai különböző kommentárokkal kísérték. A német polgári képviselők aggodalmukat fejezték ki a felett, hogy ez az új szövetség Németország ellen irányulhat. A német szocialista képviselők szintén élesen támadták az új szövetséget és követelték, hogy Csehszlovákia haladéktalanul ismerje el az orosz szovjetkormányt. Benes közölte, hogy a szövetség békés jellegű és bizonyára intim atmoszférát fog biztosítani Közép-Európa számára. A katonai konvenciónak amennyiben az is egy részét alkotná a szövetségi szerződésnek, a legesekélyebb agresszív szándéka sincsen a szomszéd államokkal szemben.

HAJBA KAPNAK A LENGYELEK ÉS LITVÁNOK.

Kovno. A litván vezérkari főnök jelentése szerint a lengyel és litván csapatok között összeütközésekre került a sor, mert a lengyelek megszállták Augustovot.

Berlin. A lengyel-litván konfliktus nem simult el, hanem egyre jobban kiélesedik. A lengyelek súlyos követelésekkel lépnek föl a litvánokkal szemben. Követelik a Grodno—Molodecno vasuti vonalat, hogy közelebb férjenek a Grodno—Vilna-i vonalhoz, azonkívül súlyos katonai koncessziókat követelnek az oroszok ellen. Ha Lengyelország nem áll el követeléseitől, a háború alighanem kikerülhetetlen.

Az entente lefoglalta a bécsi arzenál anyagát. Bécsből jelentik: A jóvátételi-bizottság elnöksége bejelentette az osztrák hadügyminisztériumban, hogy mivel a hadsereg anyagi leszerelése befejeződött, a bécsi arzenálban elhelyezett fegyvereket és municiót lefoglalta.

A dunai III—V. számú 70.000 holdas öblözetek ármentesítése.

Ira Bilecz József okl. magánmérnök.

(Folytatás.)

Etekintetben legelőbb is az állapítandó meg, hogy a 70 centiméteres vízszinduzzadás meddig éreztetni felfelé hatását a Temes völgyében.

Erre nézve a pontos vízrajzi számításokhoz kell fordulnunk. A számítások megejtése előtt is azonban az itteni vízjárás viszonyokat ismerve mondhatjuk, hogy a duzzadás legfelsőbb határa Bótos község, vagyis azon pont, ahol a Berzava-esatorna a Temesbe torkollik. Azaz Barandától felfelé legfeljebb 30 kilométer. A 70 e-méteres vízszinduzzadás tehát már Bótosnál teljesen eltűnik, eddig azonban a Temes árvízszíne a határa fekszik aként, hogy ennek magassága Barandánál 70 centiméter és Farkasd—Idvor között 30—35 centiméter. Ezen 70 centiméteres vízszinduzzadás káros hatását ellensúlyozandó föl egészen Bótosig jóformán alig kell valamit tenni, mert a közben eső községek és pedig Baranda, Sakula, Farkasd, Idvor, Ozora, Orlovát, Tomasevác elég magasan fekszenek, legfeljebb az Idvor—Farkasd-i 1 kilométeres és a mai viszonyok mellett is alacsonynak mutatózó köves utat kellene mintegy 75—80 centiméterrel magasabbra építeni.

Ezek szerint tehát technikai lehetőség szempontjából az érdekeltség óhaja teljesíthető volna, megjegyzem azonban, hogy azon terv megvalósítása előtt tömtes felvételek mellett

A közigazgatási bizottság ülése.

Torontál. és Temes vármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta meg első ülését. Mihajlovity Jován dr. alispán elnöke alatt.

Az alispán délelőtt 10 órakor nyitotta meg az ülést és bejelentette, hogy a főispán az őt ért sajnálatos baleset folytán még egyre gyöngélkedik és nem lehet jelen a közigazgatási bizottság ülésén és őt bízta meg az elnöki teendők ellátásával. Az ülés tárgysorozatának néhány pontja ennek következtében elmaradt. Az albizottságok választását kellett volna ugyanis megejteni, de ezen albizottságokba főispáni kinevezés útján is jönnek tagok és így ezek megalkotása és az árva- és kórházügyek tárgyalása elmaradt. A közigazgatási bizottság csak a fegyelmi ügyekkel és a tanfelügyelői jelentésekkel foglalkozott.

Az ülés tárgyai közül nagyobb vitát csak a Beeskereken létesített állami tanítóképző intézet Vrsacra történt áthelyezése provokált. Annakidején közöltük már, hogy illetékes helyen elhatározták egy állami tanítóképző intézetnek Beeskereken való létesítését. Most értesült róla a megye, hogy talán helytelen információból kifolyólag a kormány úgy rendelkezett, hogy a tanítóképzőt Beeskerekről Vrsacra helyezi át. Dr. Mihajlovity Jován alispán informálta a bizottságot az ügy mibenlétéről. Mikor ő a dolgról értesült, azonnal személyesen interveniált a közoktatási miniszternél, ahol megtudta, hogy a rendeletet a miniszter ugyan aláírta, de még kiadva nincs. Reméli, hogy a kapott biztatás eredményeképpen a tanítóképző itt fog maradhatni Beeskereken, annál is inkább, mert van erre megfelelő épület, ahol egy a tanerőket, mint az iskolát el lehet helyezni.

Ezután Koszovác Mátá tanfelügyelő olvasta föl jelentését Torontálvármegye népiskola és nevelésügyi állapotáról. A jelentés szerint a tanfelügyelő elsősorban arra törekedett, hogy az iskolákban a zavartalan tanításmenetet biztosítsa.

A tanítókat, kik helyeiket elhagyták, visszahívta, hogy a tanítást folytassák. A nemzeti tanácsok és főbírák közreműködése mellett az előadások megvoltak kezdetők. A tankönyveket a fennálló rendelet értelmében át kellett dolgozni és azokból mindent kiküszöbölni, ami államérdeke-

inkbe ütközött. Ezt a munkát a tanfelügyelő végezte. Az iskolákat nem látogatták rendszeres a tanulók, mert a szülőket nem kényszerítették arra. Az iskolák legnagyobb része megfelelő, azonban több átalakítandó. Tanítottak ideiglenes és véglegesített tanerők. Az új esküt nem tette le 9 tanító 857-ből. Ezt a kilencet felfüggesztették és kiutasították. Minden tanító, tanítónő, óvónő, ki az esküt letette, összes illetményeit azonnal megkapta, sőt azon tanerők családtagjai is, akik még ma is fogságban vannak.

A tavalyi évben 369 állami, 220 községi, 165 szerb hitközségi, 24 román, 47 rk., 17 luteránus, 5 evangélikus, 1 reform., 2 zsidó, 7 magántanító és óvónő működött. Van összesen 186 elemi iskola, 63 óvoda, 11 inas és 11 polgári iskola. Ezen iskolák a tanfelügyelő hatásköréből a miniszteri referens hatáskörébe utaltattak.

A mezőgazdasági iskolák, kereskedelmi iskolák, ipari iskolák, inasiskolák működtek ugyan, de nem kielégítően. Jövőben ezeket jobban kell támogatni, ha azt akarjuk, hogy előnyükre működjenek. Itt a közigazgatási hatóságok nemtörődömsége az oka annak, mert a kiadott rendeleteket nem hajtották végre.

A felügyeletet gyakorolták a községekben az igazgatók, a helyi iskolákban a helyi felügyelő-bizottság, a járásokban a járási felügyelők. Ezeknek feladata volt az eredményt ellenőrizni. A járási felügyelőktől érkeztek ugyan jelentések, hogy egyes iskolákat ki kellene javítani, különböző előterjesztéseket is tettek az iskolák érdekében. A szükséges intézkedéseket meg is tette. A múlt évben a követelők voltak járási tanfelügyelők: Veliki Beeskereki járásban Karas Miklós, törökbecsei járásban Miletity Dusán, veliki kikindai járásban Bandity Milos, kovacsicai járásban Mihajlovics Péter, zombolyai járásban Nikolajevits Nika, zichyfalvi és szerbittebi járásban Novakovics Milán, az illetők mandatumai az iskolaév végéig volt érvényben. A tavalyi évben volt 50 kinevezés és 20 áthelyezés, fegyelmi összesen 8 volt, azok is be lettek szüntetve, mert a tanerők az ország területéről eltávoztak. Megjegyzni, hogy 50%-a az iskolakötelezetteknek nem jár iskolába, minden intézkedés megtörtént, hogy ennek elejét vegye. Ehhez legelsősorban a tanfelügyelői irodát

helyszini tanulmány volna megejtendő, a mely alkalommal kipuhatólandó volna Csentától fel Bótosig a Temes-folyónak eddig észlelt legmagasabb árvízszíne, megvizsgálendő volna az előbb említett községek laposabb széleinek magassági fekvése, hogy a 70 centiméteres vízduzzadás káros hatását végig a vonalon megfelelő intézkedések perfektuálása által parallelizálni lehessen.

Ambár alábbi propositióm szerint ezekre se lenne szükség, mert lássuk most azt, hogy mit jelentene pénzügyi szempontból a Temes torkolatának a Karasba való bevezetése s mely intézkedések volnának mint legelőszérűbbek az ilyen módon való begátolási rendszer mellett egy abnormálisan magas árvíznel mégis előfordulható kalamitás elkerülése ellen.

Nézetem szerint úgy technikai, mint pénzügyi szempontból a leghelyesebb eljárás az volna, ha a Temes ártere Barandától kezdve fel Bótosig is ármentesítették, amidőn is a Temes mentén előforduló kisebb s nagyobb öblözetek védgátja a Berzava-esatorna gátjába lenne a Temes balpartján bekötve. A baloldali gátat azonban csak a farkasdi magaslátig kellene felmenni, mert a Temes jobb oldalán Csentá—Bótos között csak itt van mintegy 4000 holdra becsülhető vízjárta begátolható árter, melynek zömét a csentai „Sziget” nevű vízjárta terület képezi.

Tisztában lévén most már azzal, hogy technikailag véve a Temesnek a Karasba való bevezetése nem lehetetlen, lássuk végül, mit jelentene pénzügyi szempontból ez a megoldás.

Ezen megoldás mellett elmaradna a Csentá—Pancevoig tartó 40 kilométer hosszú védgát

felépítése. Ezzel szemben ki kellene építeni a balparton Tótaradácztól a Berzaváig, ott ahol öblözetek vannak, mintegy 16 kilométer hosszúságú gátat, a jobbparton pedig Csentától Farkasdig 4 kilométer gátat. Ezekhez jönne még a Karas mellett mintegy 6 kilométer gát, mely szerint a 40 kilométernyi megtakarítás 14 kilométerre redukálódna.

Ha csupán ezen 14 kilométerre tehető gátmegtakarításról volna szó, akkor tényleg jobb volna ezen ideával felhagyni s meghagyni a Temest természetadta jelenlegi pancsevoi betorkolásával, csak hogy a 14 km-es megtakarításhoz még igen lényeges haszon járul és pedig az, hogy ezen módon mintegy 1600 hold jelenlegi Temes árter volna a mezőgazdasági kultúrának megnyerhető. A Temes balpartján ugyanis ezen begátolási módzat mellett mintegy 12 ezer hold, a jobbparton pedig 4000 hold lenne mentesítve. Ezen 16000 holdnyi terület ármentesítésére fentiek szerint mintegy 20 kilométer védgát felépítésére volna szükség s ezzel egyidejűleg elmaradna az Idvor—Farkasd-i köves út felemelése is, mert ez mentett árterbe esnék. Ezen begátolási rendszer mellett a Temes jobbpartján Csentától le Pancsevoig felszabadulna még mintegy 1200 holdnyi terület, amit a Temesnek Csentától le, végig Pancsevoig való begátolása esetén mintegy 100 öl szélességben hullámtérnek kellene meghagyni.

Ezen módzat mellett ármentesített területek nagysága mintegy 80000 holdat tenne ki, vagyis mindamellett hogy 14 kilométerrel kellene kevesebb gátat kiépíteni, ehhez még 16 ezer holddal több volna a mentesített területek nagysága.

1655
Lenuova (Lenua) és Leszín-góva (Kossuth) u. sarkán levő
háza
nagy kertet, szőlőt, erdőt
Alkalmas lakásra, való tekintettel, koreme-helyiségek vagy iparvállalatnak megfelelő. Közel a beeskerek-kikindai állomáshoz.
Pártyát megvásárolhat!

1889
Vannék
vagy bérbévevők motor- vagy gőzre berendezett
Vámmalmol.
Ajánlatok „Malmol” jellegű a Malmoloktól fogható!

ELADÓ!
1 db papírvámpap, 1 db papírvámpap, 1 db amerikai írógép, továbbá 1000 db színes papír, 1000 db menynyiségben.
Bármilyen fémöntést készítenek minta vagy rajz után
Hunyvili S. Fő- és másodlagos műanyaggyártó és ártároló

Kávéházban, ven-
„TORONTAL”-t

Kellene jól felszerelni, hogy az alapos ellenőrző munka megindulhasson.

Ezek után jönne a fontosabb munka, a melynek rendezésétől az iskolák felvirágzása várható.

Beeskerek városa volt a szerb politikának a centruma, innét indult ki minden mozgalom, ezért szükséges, hogy ezt fentartsuk és minden eszközzel támogassuk. Ugy értesül, hogy a tanítóképezdét Vrsacra akarják áttelni, holott Beeskerek városa az, ahol ilyenre okvetlenül szükség van. Indokolja, hogy Középbánát Beeskerekkel adta a zombori tanítóképezdének 50% arányát. Eppen azért oda kell hatnunk, hogy a tanítóképzőintézetet Beeskerekben allítsák föl.

Jelenti továbbá a tanfelügyelő, hogy a szerbiai iskolai törvény lépett életbe a vojvodnai iskolákban és ennek értelmében a mi iskoláinkban is az előadások szeptember 14-én kezdődnek. A tanfelügyelő kimerítő és érdekes jelentését a közigazgatási bizottság helyeslőleg vette tudomásul és elhatározta, hogy a legmesszebbmenő támogatásban fogják részesíteni a tanfelügyelői hivatal munkáját.

A tárgvsorozat letárgyalása után Mihajlovity dr. alispán fél egykor bezárta az ülést.

HIREK

Esküvő. Ma délután fél 6 órakor kötnek házasságot Markovits Henrik Lipót és Steyer Mariska a helybeli rk. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Berkovits Szerénke és Schechtmanna Arnold jegyesek.

A hadikölcsönök lebélyegzése Beeskerekben. A hadikölcsönkötvények és a volt osztrák-magyar áralmpapírok lebélyegzési aktusának tegnap kellett volna Beeskerekben megkezdődnie. Minthogy azonban az erre vonatkozó rendelet az adóhivatalhoz eddig nem érkezett meg, nem kezdhették meg a lebélyegzést. Illetékes helyről közölték velünk, hogy a rendelet megérkezése után közölni fogják a közönséggel a lebélyegzés kezdetét és valószínű, hogy a lebélyegzés határidejét is a rendelet késésének megfelelően ki fogják tolni.

Fentiek szerint tehát a Temesnek a Karas közvetítésével a Dunába Szurduknál való betorkoltatásának kritériuma az, hogy a Temes folyó balpartján Barándától a Berzava-csatorna gátjáig és a jobbparton Csentától Farkasdig a 70 centiméter vízszínelmelkedésre való tekintettel szintén jó erős és a megfelelő magasságu gátak kiépítenek.

Fel kell végül említenem, hogy ezen begátolási rendszer mellett a 40 kilométer hosszúságban holttá vált Temes kihalásának, nagyszabású halgazdaságot lehet létesíteni, de ehhez a víznek olykor-olykori felfrissítése és eleendő magasságban való tartása céljából Barándánál az élő Temesből a Pancsevonál a Duna vize által táplált Temes torkolatból alkalmas és a megfelelő méretekkel bíró szivornyaszerkezet megépítése által friss vizet kell a holt Temesbe bocsájtani, ami egyidejűleg a temesmenti községek egészségügyének is nagy hasznára volna. Ismétlem azonban, hogy ezen begátolási módszer kivitele előtt tüzetes helyszíni tanulmányozás szükséges, mit ki kell tervezni a Berzava-, a Teréz-csatorna és a Temesnek Bótoson felüli gátszakaszára is.

Még egy igen fontos kérdéstről kellene említenem, arról ugyanis, hogy a Temesnek Szurduknál való bevezetése esetén a 40 kilométer hosszúságban holttá vált Temest a halászati érdekek mellett is az egyik belvízvezető főcsatornaként lehetne felhasználni, ami megint igen lényeges és többféle megtakarítással járna. Erről a kérdéstről azonban később fogok értekezni.

(Vége.)

A beeskereki Munkás-Otthon. A beeskereki munkásság története egy jelentős fordulópont elé ért. A komoly, tanulni vágyó munkásság régi óhaja teljesült azzal, hogy a szakszervezetek megvették Munkás-Otthon céljaira a Deák Ferenc-utca 8. sz. házat, amelyben most már saját hajlékot fognak találni az összes munkásszervezetek. Intenzívebbé válik tehát a jövőben az a munka, amelyet a munkásság nevelése érdekében fejt ki a szociáldemokrata-párt és meghittebbé lesz az érintkezés, mert hiszen minden munkás ebben a házban — otthon lesz. Ugy értesültünk, hogy a Munkás-Otthon megnyitása már legközelebb meg is fog történni.

Hír a 2 és 1 koronás bankjegyek becsérléséről. A „Bácsmegyei Hírlap“ azon híre, hogy a Narodna Banka beeskereki fiókjánál már folyamatban van a 2 és 1 koronás papirbankjegyek becsérlése, nem felel meg a valóságnak. Illetékes helyen közölték velünk, hogy még erre vonatkozó rendeletet sem kaptak. A beeskereki fiók pénzváltási munkája egyelőre csak abban nyilvánul, hogy a dinár bankjegyeket váltják föl vagy nagyból apróra vagy a kisebb bankjegyeket cserélik be nagyra, hogy a kereskedelmi forgalom akadálytalan menetét biztosítsák.

Egyezés a beeskereki szabóiparban. A szabómunkások és munkaadók közötti béremelési tárgyalások eredményre vezettek, amennyiben a munkaadók a munkások mai bérére való 60 százalékos javítást megadták.

A magyar tanulók beiratása a pancsevoi állami főgimnáziumban. A közoktatásügyi miniszter ur 1920 augusztus hó 27-én kelt 10576. számú rendelete alapján közhírré tesszük, hogy gimnáziumunknál a bűnati magyar anyanyelvű tanulók számára magyar tannyelvű párhuzamos osztályok is lesznek azon esetben, ha az alsóbb osztályokba osztályonként 30, a felsőbb osztályokba 20 tanuló jelentkezik felvételre. A beiratások intézetünkönél folyó hó 11., 12. és 13-án lesznek, még pedig a következő sorrendben: Szeptember 11-én délelőtt 8—12-ig az I. osztályba, Szeptember 11-én d. u. 2—5-ig a II. osztályba, Szeptember 12-én d. e. 8—12-ig a III. osztályba, Szeptember 12-én d. u. 2—5-ig IV. osztályba, Szeptember 13-án d. e. 8—12-ig az V. és VI. osztályba, Szeptember 13-án d. u. 2—5-ig a VII. és VIII. osztályba. A tanulók beiratások alkalmával az utolsó iskolai bizonyítványukat, keresztlevelüket (anyakönyvi kivonat) és újraoltási bizonyítványukat hozzák magukkal. — Az igazgatóság.

Működik a statárium Novisadon. Szeptember 2-án este Novisadon a Dugonics-utca egyik háza kigyulladt s teljesen porrá égett. A tűzvizsgálat megajtése arra a szenzációs meglepetésre vezetett, hogy a házat először kirabolták és aztán a rablás leplezésére felgyújtották. A rendőrség óriási apparátusasl fogott hozzá a nyomozáshoz és három napon belül el is fogta a rablás és gyújtogatás tettesét Vlaskalin Darinka 23 éves napszámos nő személyében. A leány, aki tudta, hogy a ház tulajdonosa Kantarzie Vásza üzletileg Beeskerekre utazott, betört az őrizetlen lakásba és minden elvihetőt magával vitt. Hurcolkodási munkájára egy rendőr figyelmes is lett, meg is kérdezte a leányt, hogy hová viszi azokat a holmikát, amire ez azt felelte, hogy hurcolkodik. Minthogy a gyújtogatás statáriális uton büntetendő esemény, Vlaskalin Darinka ma délelőtt 9 órakor statáriális bíróság elé kerül, mely előreláthatóan halálra fogja ítélni.

Egy mozcisillag halála. A művészi mozi egy világhírű képviselőjét érte utól a tragikus halál. Susanne Grandais, aki Vittelből Párisba ment autón, az autó egy defektusa következtében kibukott a kocsiból és azonnal szörnyethalt.

Anders Zorn meghalt. A világhírű svéd festőművész Anders Zorn, aki különösen a családi életének rajzai által lett világszerte ismertebb, 60 éves korában Morában meghalt.

Ausztria visszakapja műkineseit. Bécsből jelentik: A Sonn- und Montagszeitung illetékes helyéről szerzett értesülés alapján jelenti, hogy az olasz kormány az Ausztriával történt megállapodás értelmében visszaadja a lefoglalt műtárgyak és történelmi emlékek egy részét.

Világkörüli utra megy egy Zeppelin. Az „Excelsiornak“-nak jelenti Londonból: Chedden órnagy közli, hogy a Zeppelintársaság 1921-ben világkörüli utra küldi egyik léghajóját.

Tőzsde. Beograd, szeptember 6. Valuták: Francia frank 178, font sterling 90, dollár 26—25, lira 125, lei 57, léva 42, cseh korona 42-50, osztrák korona 10-30, márka 52, Napoleon 98—92. Devizák: Páris 180, London 93, Milano 120, Prága 43, Wien 10-30.

A Zalán-villa eladó. Szokolszka obala 10. szám (Széchenyi-part). Bővebbet ugyanott.

SPORT

Az eredmény boldogító érzetében pillanthat vissza a Viktória sportegylet a vasárnap délután megtartott atletikai versenyre. Veliki Beeskerek kis kereteit messze túl növi a viadalon szerepelt athleták teljesítménye. Bár az egyes mezőnyök nem voltak olyan népesek, mint azt a nevezések után várni lehetett volna s az egyes számokban hiányzott a nagyobb képességeket kiváltó konkurrencia, a versenynek úgy a külső képe, mint a belső tartalma méltán sorakoztatják e versenyt Jugoszlávia legnagyobb sporteseményei közé.

Részletes eredmények:

100 m. síkfutás: 1. Szenessy (Viktória) 112-5 mp. 2. Bulik (Concordia), 3. Kónya (Viktória).
Diszkoszvetés: 1. Ambrózy (Viktória) 41-31 m.
2. Mojity (Obility) 31-02 méter.
Magasugrás: 1. Mojity (Obility) 1-65 m. 2. Zsifkovity (Obility) 1-55 m. 3. Csernik (Viktória) 1-50 méter.
4x100 m. footballstaféta: 1. Viktória a) 49 2/3 mp. 2. T. T. E. 3. Viktória b). 400 m. síkfutás: 1. Makay (K. A. C.) 58-4/5 mp. 2. Benze II. (Viktória). 3. Kardos (Viktória).
Súlydobás: 1. Ambrózy (Viktória) 12-17 m. 2. Bulik (Concordia) 10-20 m. 3. Mojity II. (Obility) 9-85 m.
Távolugrás: 1. Bulik (Concordia) 6-62 m. (új Jugoszláv rekord). 2. Pavlovity (Obility) 5-50 m. 3. Balás (Viktória) 5-39 m.
800 m. handicap: 1. Simits (K. A. C.) 20 m., előny 2 p. 17-1/10 mp. 2. Mojity I. (Obility) seratek. 3. Spiess (Viktória).
4x100 m. sprintstaféta: 1. Viktória a) (55—56 mp. körül). 2. Viktória b). 1500 m. síkfutás: 1. Makay (K. A. C.) 5 p. 17 mp. 2. Zeller (Viktória). Zeller futása óriási meglepetés. 200 m. síkfutás, handicap: 1. Teleszko (Viktória) 18 m. előny, 24-1/5 mp. 2. Kunrádt (K. A. C.) 3. Kolb (K. A. C.)
Football távolugrás: 1. Czónya (Viktória) 48-54 m. 2. Pavlovity (Obility). 3. Dadity (Obility). 800—400—200—200 m. (Olympiai) staféta: 1. K. A. K. 4 p. 2 mp. 2. Viktória. 3. T. T. E.

A Vasas egyesületnek a távolmaradása bizonyára nem kerülte el senki figyelmét. A Vasas egyesületnek ezzel a minden sportegyletet felrugó eljárásával még e helyen is, máshol is foglalkozunk. C...

Olcsó bevásárlási forrás

varrógépekben, ékszerekben és órákban
GRÜNFELD ÁRMINNÁL Veliki Beeskerek,
a nagyhíd mellett.

1505

Veszek használt
varrógépeket.

Beck Jenő Subotica, Zenta- ut 577. szám alatt zsineg- és kötélüzletet

nyitottam. Raktáron minden számu
kenderzsinegek, ugyszintén malom-
és zsiueghevederek, zsákszinegek.
Legolcsóbb árban szállítok. 1688

1688
KÖZÖSSÉGI ÉS SZAKKÖZVETŐ
HÁZ
Alkalmos felkérésre való lakított, megfelelő helyiségek vagy iparvállalatnak közel a beeskerek-kikindai állomáshoz. Bővebbet ugyanott.

1688
VÉNYEK
vagy bérevennek motor- vagy gézörre berendezett
VENNEMMEL
Ajánlatokat „Malom“ jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

1688
ELADÓ
1 db pártvárosi kész- vagy erőhajtású, 1 db
1 db pártvárosi kész- vagy erőhajtású, 1 db
1688
Bármilyen fémöntést készítenk minta vagy rajz után
Horváth S. Pál, autó- és gépjárműhely Úbese.

1688
Kávéházban, ven-
TORONTAI

Nagytszeg község előjáróságától.
967—1920. 1659

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy a nagytszegi „Szegény- és árvaházalap” tulajdonát képező korcsmaépület kizárólag korcsma céljára az 1921. évi január 1-től dec. 31-ig terjedő egy évi időtartamra 1920 szept. 12-én d. e. 9 órakor Nagytszeg község-házánál nyilvános szóbeli árverés útján bérbeadják.

Feltételek a nagytszegi körjegyzői hivatalban tudhatók meg.

Nagytszeg, 1920 szept. 1.

Christoph,
körjegyző.

Mayer,
bíró.

Földmunka-vállalkozó halastó építéséhez

rögtön kerestetik legalább 200 kubikkal.
1696

Tógazdaság, Zdenčina állomás,
Zagreb mellett.

Házat

keresek megvételre, 3-4 szobásat, megfelelő mellék-helyiségekkel, Becskerek város egyik csendesebb utcájában, lehetőleg lakók nélkül. . . .
Vételár 200.000—300.000 K-ig.

1657

Bővebbet PIKING ügynöknl.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy fafűrészelést és hasítást

240 koronáért elvállalok. 1651

Kérem a közönség szives pártfogását. Tisztelettel
Márkov Milos Beogradszka (Écskai) u 19.

Eladok:

10 vagon burgonyát, 2 vagon fok-hagymát, 6 vagon vörshagymát.

Veszek:

buzát, kukoricát, árpát, zabot nagyobb mennyiségben a legmagasabb napiáron.

Érdeklődők forduljanak

Illics Branko
terménykereskedőhöz SZERBITTEBE.

Telefonszám II. 1653

Szövetvásár!

Alkalmi vétel!

Raktáron levő, dus választéku eredeti angol férfi- és nőiszöveteket

jutányos árak mellett ajánlok a n. é. közönségnek, szabóknak és viszontelárúsítóknak.

FARKAS MÓR NOVISAD,
1660 KRALJA PETRA-UTCA 27. SZÁM.

Saját érdekét védi, ha megtekinti!

RADOVANOVIC ÉS PAVLOVIC

fűszer- és csemegekereskedése
VELIKI BECSKEREK, KRALJA PETRA TRG.

Állandóan raktáron van bő választékban:
cukor, kávé, rizs, Herz-féle szalámi, szardíniák, trapista- és grojersajt, csokoládé, Lipton dr. Hornimann-féle ceiloni tea, rum és mindenféle szeszes italok, jó kétszerégetett szerb szilviorium
Só nagyban és kicsinyben a legolcsóbb áron állandóan raktáron.
Gyors kiszolgálás. Olcsó árak.

1662

Keresek megvételre komplett porcellán- és üvegszervizet

Cim a kiadóban

1646

Veszek

mindenfélé gabonaneműt: buzát, árpát, zabot, rozsot és lisztet minta után nagyban és kicsinyben.

Bogdanovits Milán Veliki Becskerek,
Miletityeva (Temesvári) u. 7. 1664

Állami tanítónő elemi oktatást vállal.

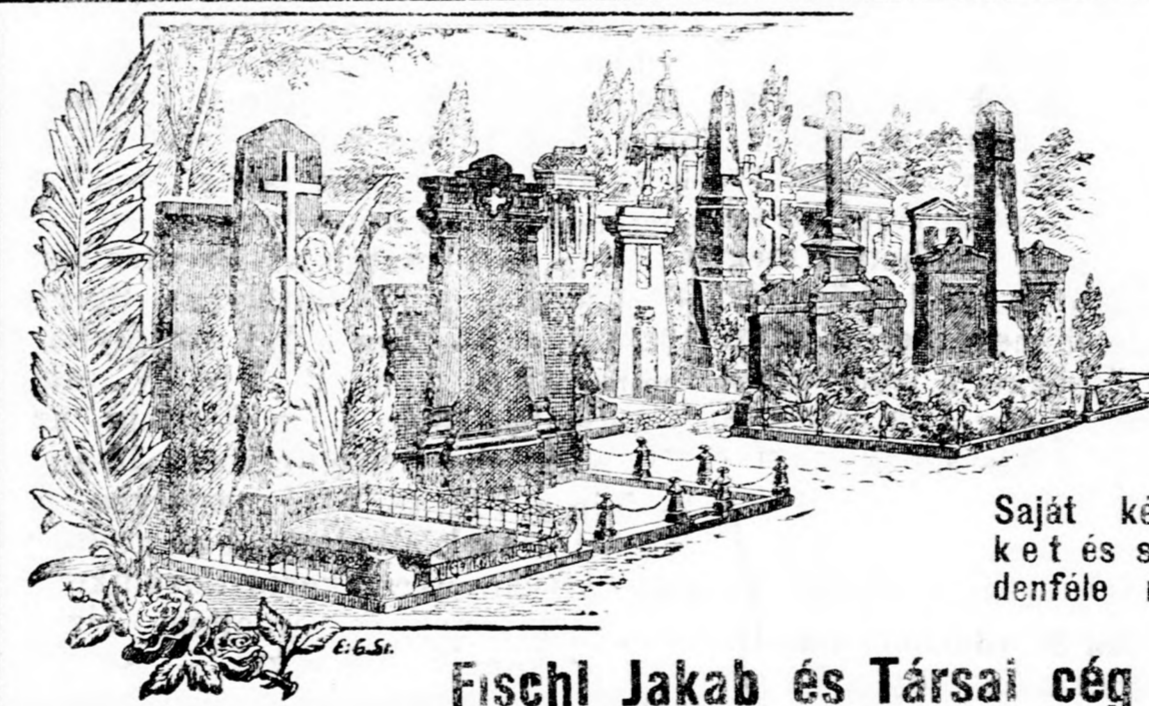
Cim a kiadóhivatalban.

1645

Gépészi

állást keres egy az összes vezérművek kezelésére vizsgálati bizonyítványokkal bíró gépész, aki az összes motorkezelésben is jártas (Diesel-, benzín- és gázmotorok).

Cim a kiadóhivatalban. 1656

Ajánljuk dusan fel-
szerelt raktárunkat:

fekete svéd gránit,
syenit és sziléz. gránit

**sir-
kövekben**

Saját készítményű sirköveket és sirkereszteket mindenféle márványfajtából.

Fischl Jakob és Társai cég Vel. Becskerek.

Néhány hajórakomány elsőrendű bükk- és gyertyán hasábtüzifa

érkezett. 1642

Eladás kicsinyben és nagyban

Vértés Ármin és társa
Veliki Becskerek, Matavuljeva
(Kazinczy) utca, volt Grün-féle fatelep.

Szoptatósdadát

keresek október hó 1-jei belépéssel helybeli nagyobb urinázhhoz. Feltétel: egészséges és tiszta, lehetőleg németszármazásu.

PIKING ügynök 1658

Művészi kivitelű, új
tyilimek (chaise-longue
és ágytakarók)

eladók. 1640

Megtökintés vételkényszer nélkül.

Cim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű nemesített **gyümölcsfák** kaphatók Hoffmann Ignác ujszegedi faiskolájában.
Levélcim: Hoffmann Ignác, Ujszeged.

1626